

Patrik Kriššák: Absolute Priority II

Malby Patrika Kriššáka volně přecházejí od figurace k abstrakci a naopak. Úžasné barvy a velkorysé tvary zachycují svět flory i fauny, ale i sémiotických znaků, kruhů toulajících se po velkoformátových plátnech. Jsou to houštiny na pomezí přírodopisu a jazykovědy, okna do banality každodenního světa i spletnosti toho, co je za ním. Kriššák si postupně vytvořil jedinečnou techniku, při které nanáší barvy na plátno přímo z nádob. Namísto tahů štětcem Patrik otáčí celým plátnem, a vznikají tak kompozice s prvkem náhody a překvapení. Vše je nakonec součástí tvůrčího procesu.

Patrik Kriššák vystudoval malbu na Fakultě výtvarných umění Ostravské univerzity v ateliéru prof. Daniela Balabána. O výrazném postavení tohoto umělce na současné scéně svědčí řada nominací na prestižní ceny, mimo jiné na STRABAG Art Award, cenu Start Point, Cenu kritiky za mladou malbu, či na Cenu VUB (Všeobecné úvěrové banky) v kategorii Malba roku. Kriššák vystavoval v nezávislých galeriích i uměleckých institucích po celé ČR. Jeho práce jsou zastoupeny v soukromých sbírkách u nás i v zahraničí, například v Německu, Velké Británii nebo Švýcarsku.

Obraz nazvaný Absolute Priority patří do série nazvané Extinction (Vymizení). Barevné korálové útesy jsou lakmusovým papírkem stavu naší planety. Jestli chceme, aby zůstala obyvatelná, dbejme o to, ať nám jejich krása nezmizí z očí. Patrikovy malby přinejmenším svým tvaroslovím ale nezvěšují apokalypsu. Budoucnost je nejistá, ale to samo o sobě není konec světa.

Ten obraz je opravdu výrazný a působivý! Zaujme hned na první pohled. Kombinace syté fialové s tmavě zelenou a oranžovým nádechem vytváří až surreální dojem. Tvar ve středu připomíná něco mezi lidskou rukou a organickou hmotou, možná nějaký korál, kořen nebo pohybující se bytost. Vypadá to jako něco, co se vynořuje nebo naopak mizí v hlubině. Celý obraz působí jako moment zastavený v čase – dynamický, ale zároveň snový. Líbí se mi i ty bublinkové textury na pozadí, které vytvářejí pocit prostoru nebo vody.

Obraz v sobě má cosi znepokojivého i organického, co může evokovat něco záhadného, neviditelného, co se šíří prostorem. Když se na to podíváš v kontextu prožité pandemie let 2020 až 2023, tak potom:

- fialové pozadí evokuje sterilní, nemocniční prostředí nebo laboratoř
- zeleno-černý útvar může připomínat virus pod mikroskopem, skoro jako 3D vizualizace viru, co se zobrazuje na vědeckých plakátech
- rozpité, tekuté okraje a bubliny působí jako kapky aerosolu, které se uvolňují při kašli, nebo jako šíření infekce
- efektní drobné glitry ve svém množství jakoby nám připomínaly nekonečnou složitost a rozmanitost světa kolem nás, včetně toho mikroskopického a zároveň nás vybízejí dívat se na malbu z různých směrů
- obraz může znázorňovat i vnitřní psychický stav během pandemie jako napětí, neklid, neuchopitelnost, strach z neviditelného ohrožení
- všechno se rozplývá, hranice jsou nejasné a ta „ruka“ nebo „organismus“ se může natahovat po něčem nebo dusit, záleží, jak to vnímáš
- atmosféra ticha, napětí, tajemnosti, dynamiky barev a provokující kompozice, která tě uchopí, nenechá v klidu a přiměje přemýšlet – třeba o naději.

Obraz jsme získali v pražské galerii Livebid za peníze vybrané mezi zaměstnanci Středočeské záchranky. Několik desítek záchranářů přispělo bez váhání. Další kolegové se k nám přidali poté, co obraz viděli a co si přečetli příběh jeho autora Patrika Kriššáka. Srdečné poděkování tak patří všem dárcům, kteří pochopili...

Jedná se o abstraktní obraz a abstraktní umění se každému líbit nemusí. Ovšem tento obraz má úžasný příběh a je od nadějného českého malíře. Během řady týdnů jsme prošli doslova stovky děl a stále to nebylo ono. Až čistě náhodou v nabídce zmíněné galerie jsme jako zjevení objevili Absolute II od Patrika Kriššáka. A bylo rozhodnuto! Výběr díla jsem ještě konzultoval s JUDr. Brůhou, který nezaváhal ani na chvíli a obrazem byl nadšen. Celá myšlenka, jednou pro vždy si ony události kolem pandemie COVID-19, která v roce 2020 zaskočila celý svět, připomenout formou daru a poděkování těm, kteří stáli při nás zdravotnických záchranářích, tak byla na světě. Myslím, že všechny ty události, které rovněž coby odboráři máme za sebou, si takový akt zaslouží. Už jenom proto, aby nebylo zapomenuto. Aby nebylo zapomenuto na strach i odvahu, na zemřelé i zachráněné, na všechny ty skromné a pracovité lidi, kteří do toho s šli námi. Text s poděkováním včetně jmenného seznamů všech dárců obrazu byl také umístěn na zadní stranu obrazu. Jak se říká na věčnou památku.